

Marian Kaczyński

Bargłów Dworny, pow. Augustów

Informator Archeologiczny : badania 3, 179-180

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BARGŁÓW DWORNY, pow. Augustów

Państwowe Muzeum

Archeologiczne w Warszawie

Badania prowadzi? mgr Marian Kaczyński.

Finansowało PMA w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko i osada z okresu wpływów rzymskich.

Badania miały charakter weryfikacyjno-ratowniczy i objęły zarówno teren cmentarzyska, jak odkrytej ok. 200 m na północ od niego osady otwartej. Cmentarzysko znane jest od 1937 roku dzięki badaniom sondażowym J. Marciniaka, który przekopał 7 grobów, datowanych na wczesną fazę późnego okresu rzymskiego /por. J. Marciniak, Dwa cmentarzyska ciałopalne z okresu rzymskiego w Judzikach i Bargłowie Dwornym, w pow. augustowskim. "W.A.", t. XVII/1950/, z. 1, str. 6075/. W 1969 roku przekopano 4,5 ara uzyskując dalszych 18 grobów - jamowych, ciałopalnych, bardzo zniszczonych, gdyż teren cmentarzyska znajduje się pod uprawą, a jamy grobowe były bardzo płytko umieszczone /20-30 cm poniżej współczesnej powierzchni pola/. W warstwie ziemi ornej występują liczne ułamki naczyń glinianych - pozostałości rozwleczonych przez pług grobów popielnicowych. Wyposażenie grobów /żelazne sprzączki do pasa, żelazna igła, brązowa szpila, przędlik gliniany, wisiorek brązowy, żelazne okucia pasa itp./ potwierdzają dotychczasowe datowanie cmentarzyska na III wiek lub nawet jego pierwszą połowę. Datowanie takie potwierdza też ceramika nawiązująca do form wczesnorzymskich. Zbadane groby występowały w dwóch skupiskach - północnym i południowym, oddległych od siebie o kilkadziesiąt metrów /dwa pagórki oddzielone płytkim zagłębieniem/. Z uwagi na systematyczne niszczenie cmentarzyska przez

orkę oraz na jego wyjątkowe znaczenie jako wcześniejszego nawiązania do osadnictwa z okresu III-VI w. na terenie wsi Netta oddległej o około 4 km /cmentarsko i osada badane przez autora w latach 1962-1966/ postulujemy kontynuowanie badań w roku przyszłym.

Okolo 200 m na północ od cmentarska, oddzielone od niego niedużą bagnistą dolinką, rozciąga się niewielkie wzniesienie morenowe, na którego szczycie widoczna była ścieżka po oros płaskiej ciemniejszej ziemi. Założono tu wykop sondazowy o wymiarach 5 x 5 m. Po zdjęciu ziemi ornej ukazały się na tle jasnej gliny ślady ciemnej płany owalnego kształtu o wymiarach 3,5 x 2,2 m. Miętkość ciemnej ziemi wynosiła do 30 cm. Były to ślady jakiegoś budynku mieszkalnego z rozrzuconym paleniskiem /duża ilość średnich i małych, przepalonych kamieni/ i dużą ilością ceramiki lepionej ręcznie, kuchennej. Ponadto znaleziono tu fragment rozcięcia i 2 ułamki kości zwierzęcych. Na podstawie znalezionych tu ceramiki można sądzić, iż obiekt ten jest współczesny z badanym cmentarskiem.

Na wzmiankę zasługuje też fakt odkrycia podczas badań powierzchniowych w odległości ok. 500 m na południowy-wschód od cmentarska w Bargłowie osady z ceramiką ręcznie lepioną /prawdopodobnie okresu rzymskiego/ oraz śladami pieców hutniczych do wytopu żelaza na polu mieszkańca wsi Netta ob. A. Dąbrowskiego. Niedaleko tej osady /200 m na wschód/ znaleziona została luźno moneta rzymska - brązowy sestertius M. Antonina, zakupiona przez autora do zbiorów PMA od znalca, właściciela pola.